

Uudised

Linn sai 2007. aasta teise lisaeelarve

Volikogu kinnitas Pärnu 2007. aasta II lisaeelarve kogumalus 18 616 397 krooni. Suurematest investeeringutest eraldatakse lisaeelarvega raha täiendavalt munitsipaalimajade ehitamise kuludeks, lasteaedadele erinevate remonttööde teostamiseks, Kooli 6B tehnikamaja juurdeehituseks, puudehaiguse peatamiseks linna parkides ja Paju pargi korrastamiseks. Uue spordihalli projekteerimiseks on ette nähtud ligi miljon ning sõudekeskuse Kalev viihalli jõusaali ehituse lõpetamiseks 600 000 krooni. Samuti on kavas lisaraha 3,5 miljonit Eesti Vabariigi väljakuulutamise ausamba jaoks. Linna selle aasta eelarvesse kavandatud tuludest on üheksa kuu kokkuvõttes laekunud 477,5 miljonit krooni ehk 65,5 protsenti. Maksutuludid laekus seejuures 83,9 protsenti aastaplaanist ehk kokku 238,1 miljonit krooni.

Austusavaldus Pärnumaa doonoritele

9. novembril korraldavad Pärnu haigla ja linnavalitsus kontserdimajas kell 17 doonorite austamise. Läbi aastate on Pärnumaal hea tava kutsuda kokku inimesed, kes verd loovutades aitavad haigetele tagasi anda tervise, töövõime ja eluõnne ning avaldada neile siirast tänu. Üritusega avaldatakse tänu ja tunnustust tegevdoonoritele ja samas ka propageeritakse doonorlust. Lk 7

Linnavalitsus ei andnud hasartmängukohale nõusolekut

Linnavalitsus ei andnud nõusolekut AS Novoloto hasartmängu mängukoha avamiseks Riia mnt 74. Keeldumist põhjendatakse asjaoluga, et eeslinna elurajooni keskus ei sobi kasiino asukohaks. Kõnealune hoone asub just eeslinna elurajooni keskus ning selles piirkonnas on välja kujunenud tihe sotsiaalne infrastruktuur - odavkaubandusele orienteeritud toidu- ja esmatarbekaupade kauplus Maxima, taara kokkuostupunkt, lihakauplus, kondiitritoodete pood, juuksuritöököda, 100 m kaugusel lasteaed Kastani, 300 m raadiuses sotsiaalhooldusasutused - munitsipaalalamud Liiva tn 8b ja 8d ning erivajadustega inimeste rehabilitatsioonikeskus asukohaga Riia mnt 70.

“Pärnu – täna ja homme!”

aerofoto Tanel Tuhal

pärnu
ela või ise

1. novembril kell 17 Kontserdimajas konverents “Pärnu – täna ja homme!”

KAVA

- 16.30 Sissepääs, suur saal
- 17.00 Pärnu arengute ristteel: 2006. – 2007. aasta olulisemad sündmused - linnapea Mart Viisitamm
- 17.30 Pärnu homme – kuidas edasi?
 - linnaplaneerimine – Olav Avarsalu, abilinnapea
 - linnakeskkond – Peeter Saunpere, abilinnapea
 - haridus ja kultuur – Jane Mets, abilinnapea
 - turvalisus – Simmo Saar, abilinnapea
 - linnaelarve, välisprojektid – Vambo Talu, abilinnapea
- 18.45 Pärnu areng ettevõtja pilgu läbi. Külalisesinejad.
 - Rein Kilk
 - Pärnu ettevõtjad
- 19.15 Kokkuvõte. Diskussioon kohvilauas.

Kõik linnaelanikud on oodatud!

Kohtumiseni!

Muutus linna koolide esimestesse klassidesse laste vastuvõtmise kord. Pärnu parimad haridustöötajad
Lk 2

Õigesti ning teadlikult käitudes suudame õnnetusi vältida. Turvalisusest räägivad eri ametkonnad.
Lk 4-5

Linna areng. Raeküla ja Vana-Pärnu kanalisatsioonivõrk, kesklinna uus ilme.
Lk 6

Arvamus

Kelle ülesanne on tagada turvalisus? Küsimus, mille vastust teab igaüks ise vist sajaprotsendiliselt. Ent kahjuks peab tõdema, et kuigi inimestel on oma elu ja tervise kaitsmisest kohati küllaltki drastilised arusaamad, kumb peaaegu iga indiviidi suhtumisest läbi üks ja ühine mõte - turvalise elu peab tagama keegi teine. Enamjaolt on selleks „kellekski teiseks” tavakodaniku arvates mõni

riiklik struktuur. Ja kui midagi halvasti juhtub, siis ikka seetõttu, et näiteks sinises mundris korrakaitsjad oma töös kas laisad või lohakad on. Politsei mõtleb aeg-ajalt (mõnikord ka õigustatult), et ju on ühes või teises pahanuduses peasüüdlasteks pimedad tänavad ja inimeste halb iseloom. Omavalitsus omakorda leiab, et mis neist pirnidest seal pimedal tänaval ikka vahetada - kuna politseinikke piisavalt pole, loobivad ju nendesamade turvalisust ihkavate kodanike võsukesed uued laternad kividega kohe uuesti sisse.

Niimoodi arutledes kaugele ei jõua. Omavalitsusena on Pärnu võtnud vastu otsuse tagada oma võimekuse piires iga meie linnas viibija ohutus. Kindlasti ei saa me endale võtta riigi ülesandeid, kuid teavitamine ja omavalitsusepoolsete kohustuste täitmise saame oma panuse siiski anda.

Võidakse küsida - mida oli turvalisuse nädalas uut kodanike jaoks? Kas pole teadmised, et ohtlikku lahingu-moona ei tasu sorkida, et suitsuandur päästab elu või et kindel lukk on abiks võitluses sisse-murdja vastu, mis juba niigi piisavalt olemas?

Vastaksin, et ei ole. Kohtasin laupäeval peale ohutuspäeva lõppu Kaubamajaka parklas tuttavat, kelle sõnul jättis autokooli simulaator talle kustumatu mulje. Nüüdsest lubas simulaatoril „üle katuse” käinud kodanik absoluutselt alati turvavööd kasutada. On äärmiselt hea, kui inimene tajub teda ümbritsevaid ohte ilma tegelikku negatiivset kogemust omamata.

Hea näitena omavalitsuse ja riikliku ametkonna koostööst sai turvalisuse nädalal peetud ohutuspäeval pidulikult endale nime päästeteskuse uus paakauto. Niikaua kuni tuleohutusala teadlikkus nii Pärnus kui ka terves riigis erinevate kampaaniate ja tegevustega paremale järjele tõuseb, tuleb endiselt valmis olla võimalike tulekahjude likvideerimiseks. Nii soetaski päästeteskus uue operatiivmasina linnavalitsuse toetusel.

Tänane ajaleht „Pärnu” keskendub turvalisuse teemale. Häid soovitusi lugejale annavad meie erinevad koostööpartnerid. Loodetavasti leiab siit lehest huvitavat materjali, kuna olles tähelepanelik ja andes omapoolse panuse eelkõige endale ohte teadvustades, võime muuta ter-vikpildi kindlamaks nii endale kui teistele. Turvalisus on meie kõigi kätes.

Simmo Saar
abilinnapea

Turvalisuse nädalast loe lk 4

Kriisireguleerimise koostöölepe

23. oktoobril kirjutati linnavalitsuses alla kriisireguleerimise teemalisele koostöölepele. Lepingu osapooled on Pärnu Linnavalitsus, Kaitseliidu Pärnumaa Malev, Lääne-Eesti Päästeteskus, Kaitseväge Pärnu Üksik-jalaväepataljon, Punase Risti Pärnumaa Selts, Lääne Politseiprefektuur, Lääne Piirivalvepiirkond ja SA Pärnu Haigla. Koostöölepe eesmärgiks on tõhustada valmisolekut hädaolukordadeks ja neis ühist tegevust valdkondade täpsema jagamise teel Pärnu linna haldusterritooriumil. Kriisireguleerimise koostöölepega reguleeritakse ametkondade võimalikud tegevused ja ülesanded ohu ajal. Peagi hakatakse tegelema hädaolukordade ajal kasutatava evakuaatsioonipunktide süsteemi loomisega, kus oleks paika pandud ka personal, kes neis punktides tööle asub, inimeste tööjaotus ja varustamise küsimused. PL

Linn jagas hariduspreemiaid

Linnavalitsus tunnustas hariduse 30 000 kroonise aasta-preemiaga Kuninga Tänav Põhikooli.

Aasta õpetaja tiitliga tunnustati ja preemia 13 200 krooni määraati Raeküla Gümnaasiumi tantsuõpetaja-metoodikule Tiiu Pärnitsale, lasteaed Päikesekäiku vanemõpetajale Zenta Koppelile ning Sütevaka Humanitaargümnaasiumi ladinakeele õpetajale Gerli Laurile.

Aastate õpetajana tunnustatakse Pärnu Vanalinna Põhi-

kooli direktori asetäitjat õppe- ja kasvatusalal Malle Shaldat 13 200 kroonise preemiaga ning aasta haridusjuhi preemiaga Täiskasvanute Gümnaasiumi direktorit Karin Kurvitsat samuti 13 200 krooniga.

Aasta noorsootöötaja

Linnavalitsus omistas „Aasta noorsootöötaja” nimetuse Pärnu Õppenõustamiskeskuse karjäärinõustajale Terje Jürivetele, kellele määrati ka preemia 13 200 krooni.

Tiiu Pärnits

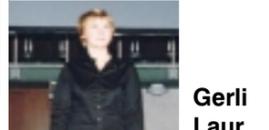
Malle Shalda

Karin Kurvits

Zenta Koppel

Gerli Laur

Konkursi „Kaunis kodu” võitjad

Foto: Virgo Kruve

Kesklinna parima heakorrastusega korruselamu Vee 23.

Linnavalitsus kinnitas 2007. aasta konkursi „Kaunis kodu” võitjad. Parima heakorrastusega väikeelamuks valis linnavalitsuse komisjon kesklinna linnaosas Papli 2c, Rääma linnaosas Tähe 6a, Ülejõe - Vana-Pärnu linnaosas Suur-Toome 9, Raeküla linnaosas Viru 13 väikeelamud. Parimaks heakorrastusega korruselamuks sai kesklinnas Vee 23, Ülejõe - Vana-Pärnu linnaosas Voormehe 15b.

Parima heakorrastusega teenindusettevõtte Pärnu linnas on Side 14 asuv Tervise Paradiis ning tootmisettevõtte Rääma 38 asuv Pärnu Linnavabrik.

Teated

Pensionäridele ja represseeritutele osaline maamaksuvabastus

Rahvastikuregistris Pärnu linna registreeritud pensionärid ja represseeritud ning represseerituga võrdsustatud isikud saavad linnavalitsuses taotleda osalist maamaksuvabastust tema omandis või kasutuses olevalt 1000 m² elumumaalt. Maksuvabastuse taotleja ei tohi kasutusõiguse alusel saada rendi- või üüritulu. Avaldus maamaksust vabastamise kohta tuleb täita linnavalitsuses kuni 30. novembrini Suur-Sepa 16 igal tööpäeval kell 9-12 ja 13-16. Täiendav info tel 44 48 365 ja 44 48 364. Avalduse täitmiseks kaasa võtta isikutunnistus ja pensionitunnistus või represseeritu tunnistus.

Kui soovite täita blanketti ise, saab avalduse vormi ka internetist Pärnu linna kodulehelt „Arenu ja planeerimise” all olevatest dokumentide blanketidest

<http://www.lv.parnu.ee/index.php?id=279>

Isikud, kes on varem maksuvabastuse avalduse esitanud ning kelle andmetes ja omandis midagi muutunud ei ole, uut avaldust esitama ei pea.

Muutus linna koolide esimestesse klassidesse astuvate laste vastuvõtmise kord

Vähem kui kuu aja pärast algab laste vastuvõtmine esimestesse klassidesse. Eelnevatel aastatel on paljud lapsevanemad teinud

avalduse mitmesse kooli korraga, et kindlustada lapsele koolikoht. See on tekitanud suurt segadust ja tööde dubleerimist. Linnavalitsus soovib kooliperet aidata ja hariduselu tõhusamalt organiseerida. Esimestesse klassidesse vastuvõtmise korda muudeti, selleks et tagada lastele ja nende vanematele, kelle elukoht on rahvastikuregistri järgi Pärnu linn, võrdsed võimalused kooli valikul.

Taotluse esitamise uus kord

Koolide üksi pole enam vajadust kulutada. Nüüd esitab lapsevanem vormikohase taotluse paberkanalil või elektrooniliselt linnavalitsuse haridusosakonda. Seda tuleb teha 1. novembrist 2007 kuni 1. veebruarini 2008.

Taotlusplanki saab lasteadedest ja haridusosakonnast. Pärnu linna veebilehel www.parnu.ee on blanketid paigutatud hariduse valdkonna alla. ID-kaardi omanikud ja internetipanga kasutajad võivad alates 1. novembrist teha taotluse elektrooniliselt, kodust väljumata.

Kõikide soovivaalduste alusel koostatud nimekirjad vaatavad üle linnavalitsuse moodustatud vastuvõtukomisjon, kuhu kuuluvad lisaks linna esindajatele koolide õppealajuhatajad. Sõltuvalt avalduste arvust teeb komisjon laste nimekirja muudatusi. Lähtutakse kooliastuja elukoha lähedusest tulevasele õppeasutusele ja püütakse järgida põhimõtet, et ühe pere lastele oleks tagatud võimalus õppida ühes koolis. Vabade kohtade olemasolul võetakse vastu ka õpilased, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht ei ole Pärnu linn.

Esimesse klassi vastuvõetud õpilaste nimekirjad avalikustatakse koolide kaupa 30. aprilliks 2008 Pärnu linna veebilehel.

PÄRNU

Väljaandja: Pärnu Linnavalitsus

Suur-Sepa, Pärnu, 80098,

Telefon 444 8200

Toimetaja Asser Jaanimets

Kirjastaja: VEEBIMEES OÜ

Ajaleht ilmub üks kord kuus.

Järgmine PÄRNU: 26. novembril

Kojukande probleemide korral helistage 5213 651 või kirjutage ajaleht@veebimees.ee

Selle ajalehe valmistamine maksis 1 kroon ja 37 senti.

Linnad arutasid IT-alast koostööd

Tallinna, Tartu, Pärnu ja Narva linnasekretärid ning infotehnoloogiaspetsialistid pidasid Pärnus nõu IT-alase koostöö ja avalike teenuste, sealhulgas e-teenuste arendamiseks. Eesmärk on muuta avalikud teenused elanikele kiiremaks ja mugavamaks.

Omavalitsuste sõnul on probleemiks asjaolu, et olulisemate andmekogude tellimine väiksematele omavalitsustele käib nii rahalist kui ka inimressursi arvestades üle jõu. Samas on riiklikul tasandil kasutusel ja

väljaarendamisel terve rida kogu ühiskonna, s.h ka omavalitsuste vajadusi katvaid andmekogusid.

Nõupidamisel osalejad pidasid vajalikuks riiklike registrite loomisel arvestada senisest märksa enam omavalitsuste soovidega ja vajadustega. Me oleme võimelised ja soovime kaasa rääkida niisugustes IT projektides nagu Kodanikuportaal KIT, e-toimik, sotsiaalinfosüsteem STAR, lastehoiuteenus, geoinfosüsteem GIS, dokumendivahetuskeskkond

DVK, infosüsteemide turbesüsteem ISKE.

Lisaks teeb linnasekretäride sõnul omavalitsuste muret IT valdkonna juhtimine ja koordineerimine riigi tasandil erinevate ministriumite vahel.

“Täna räägitakse e-teenuste käivitamisest kui ühest prioriteetist nii riigi kui ka omavalitsuste tasandil. Siinkohal on vaja, et riik looks ühtse keskonna, mis võimaldaks omavalitsustel vahetust. Just tihedama ja üksteise vajadusi

arvestava koostöö soov oli see, mis tingis Pärnu, Narva, Tallinna ja Tartu linnasekretäride ja IT-valdkonna spetsialistide koostööd,” märgivad linnasekretärid ühisavalduses. Nõupidamisel osalenud linnade esindajate arvates saame olla nendes küsimustes teistele omavalitsustele eeskujuks, teerajajaks ja ühtlasi partneriks riiklikele institutsioonidele, et selgitada omavalitsuste vajadusi. Jõuti üksmeelele sõlmida tulevikus koostöölepe e-teenuste arendamise valdkonnas.

Volikogu otsustas

Kinnitati II lisaelarve

Volikogu kinnitas Pärnu 2007. aasta II lisaelarve kogumahuks 18 616 397 krooni.

Maamaks jääb samaks

Volikogu otsusega jäävad maamaksu määrad Pärnu linnas 2008. aastal samaks nagu eelneval kolmel aastalgi. Riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel pensioni saajale on maksuvabastuse määr 30% maamaksu summast ning represseriitule või represseriituga võrdsustatud isikule 50% maamaksu summast.

Maamaksu soodustust kasutab Pärnus 5046 inimest. Kokku on maamaksu maksjaid Pärnus 24 658, prognoositav maamaksu tulu järgmiseks aastaks on 16 miljonit krooni.

Lapsehoiuraha ülejääkide kasutamine

Volikogu kinnitas riigi rahastatava lapsehoiuteenuse rahaliste vahendite ülejääki kasutamise korra Pärnu linnas. Kuna tegu on uue teenusega ja seni pole nõuetekohaseid taotlusi esitatud, võib täna kinnitatud korra alusel ülejääki kasutada raske või sügava puudega laste ning nende peredega seotud sotsiaalteenuste osutamiseks ja arendamiseks. Siia kuuluvad laagrite läbiviimine, tugiisiku või isikliku abistaja teenuse korraldamine, nõustamine, lapsehoiuteenuse osutajale koolituse võimaldamine jms.

Vara omandamine ja võõrandamine

Linnavalitsuse ning Haridus- ja Teadusministeeriumi vahel merenduskeskuse arendamiseks sõlmitud ühiste kavatsuste protokoll kohaselt otsustas volikogu nõustada Kuninga 30 ja Suur-Jõe 18 kinnistute tasuta omandamisega riigilt ning linnavalitsuse majandusosakonnale õiguse andmisega nende kinnistute võõrandamiseks enampakkumisel. Samuti anti nõusolek Vingi 1 kinnistule 99-aastaseks tasuta hoonestusõiguse seadmiseks Eesti Vabariigi kasuks - Eesti Mereakadeemia Pärnu Merenduskeskuse õppebaasi rajamiseks. Infrastruktuuri ehitamise sellele kinnistule tagab Pärnu linn Kuninga 30 ja Suur-Jõe 18 kinnistute võõrandamisest saadud raha eest.

Detailplaneeringu kinnitamine

Pühavaimu tn, Rütli tn, Kuninga tn ja Hospitali tn vahelise kvartali detailplaneering kinnitati osaliselt, arvates kehtestamisele kuuluvast planeeringualast välja Kuninga tn 30a ja Pühavaimu tn 16 kinnistud. Planeering kinnitati osaliselt, kuna aastaid kestnud planeeringuvaidlus Kuninga 30a ja Pühavaimu 16 kinnistute vahel takistab teiste kinnistute arendust. Planeeringu osalise kinnitamise ettepaneku tegi vaideid arutanud Pärnu maavanem Toomas Kivimägi.

Volikogu kinnitas Lille 33 detailplaneeringu

Nii olemasolev kui ka Pärnu linna üldplaneeringu kohane maakasutussihtotstarve on väikeelamumaa. Detailplaneeringu eesmärgiks on muuta üldplaneeringuga määratud krundi väikeelamumaa maakasutussihtotstarve korruselamu- maaks. Planeeringualale on lubatud ehitada üks hoone lubatud suurima ehitusaluse pinnaga 323 m². Suurim lubatud täisehitusprotsent on 30% krundi pinnast. Hoone arhitektuurne lahendus peaks jääma põhiosas kahekorruseliseks pluss katusekorrus lubatud suurima hoonestuskõrgusega 10m olemasolevast maapinnast. Parkimine korraldatakse oma kinnistu piirides, juurdepääs lahendatakse Lille tänavalt. Samuti otsustas volikogu taotleda riigilt linna munitsipaalomandisse hoonete ja rajatiste aluse ning neid teenindava maa Tammiste tee 1b ja sotsiaalmaat: Ülejõe pargi ning Ringi tn, Esplanaadi tn ja Muru tn vahelise haljasala.

Linnavolikogu ja volikogu komisjonide liikmete vastuvõtuajad novembris

Volikogu esimees **Ahti Kõo** teisipäeviti kell 13 –15

5.11 Jüri Lebedev
6.11 Jaanus Ots
7.11 Valter Parve
13.11 Aivar Pärna
14.11 Epp Klooster
14.11 Väino Hallikmägi
20.11 Hillar Talvik
21.11 Maret Põlluste
27.11 Garri Suuk
28.11 Priit Ruut

Vastuvõtud: Uus tn 4 kell 16-18.
 Info ja registreerimine: tel 444 8100

Jüri Kuk (Reformierakond) võtab vastu Rütli 36 II korrusel 22. novembril kell 15.00–16.30.

Pärnu tunnustas silmapaistvamaid ettevõtteid

Katrin Rahu
 Linnavalitsuse majandusarengu peaspetsialist

5. oktoobril tunnustas Pärnu teist aastat järjest linna 2006. aasta edukamaid ettevõtteid. Linnavalitsus soovis selle sündmusega esile tuua neid ettevõtteid, kes annavad siinsetele elanikele väärtuslikke töökohti, panustavad oluliselt linna tulubaasi ja kujundavad Pärnu ettevõtluskeskkonda. Auhinnad anti tänavu välja viies kategoorias. Ühed valikute tegemise alused olid Äripäeva (ÄP) TOPid, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) ja Eesti Kaubandus-tööstuskoja (EKTK) edetabelid. Teiseks küsiti ka koostööpartnerite Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse ning Kaubandus-Tööstuskoja Pärnu esinduse arvamust. Nõnda selgusid järgmised “Pärnu parim ettevõtte 2006” nimetuse pälvinud.

Honda ja Citroeni sõiduaute ning väikebusside jae- ja hulgimüügiga tegelev **Catwees OÜ** oli esikohal ÄP Pärnumaa TOPis ning EASi ja EKTKi konkurentsivõime edetabelis märgitud kui konkurentsivõimelisim jaekaubandusettevõtte. Omanikud on esindusi laiendanud, oma keskustesse ja salongidesse on pidevalt investeeritud. Tunnustusseremoonial kõnelenud Catwees OÜ tegevjuhi Ilmar Tennokese sõnul võib üheks ettevõtte edukuse “võtmeks” olla väike kaadrivoolavus ja töökoha turvalisus. Tarbija seisukohalt jääb plusspoolele kindlasti teeninduse kvaliteet.

Pärnu Linnavabrik OÜ tunnustati kui 2006. aasta Pärnu linna suurimat tulutoojat ja tööandjat. Linase lõnga ja kanga tootmisega tegelev ettevõtte on neis kategooriates olnud stabiilselt esirinnas.

Henkel Makroflex AS sai ÄP Keemiadööstuse TOPis esikoha ja Eesti ehitusmaterjalide tööstusedetabelis 10. koha. Investeeringute poolest on ettevõtte laiendanud – püstitatud

Foto: R. Sosaar

Abilinnapea Jane Mets ulatab auhinna AS Henkel Makroflex tootmisjuhile Olavi Postile.

on uus tehas ja käivitatud pakendivabrik, mis on võimaldanud suurendada tootmismahtusid. Ehitusvahu tootmisel on Henkel Makroflex maailma esikolmikus, Pärnus valmivast toodangust eksporditakse 90%.

Ammende Villa Catering OÜ pälvis 2006. aastal rahvusvahelise tunnustuse Briti *Conde Nast Johansensi Awards for Excellence* kategoorias “*The Most Excellent Romantic Hotel*” nominendina. Firmale on omistatud kvaliteedimärgis Roheline Vöti. See näitab ettevõtte säästva majandamise põhimõtteid ja loodussõbralikkust. Ka on asutus klienditeeninduse esireas.

Tervise Paradiis OÜ on majutusettevõtte, millele anti samuti 2006. aastal Rohelise

Võtme kvaliteedimärgis. Lisaks on spa-hotell ja veikeskus alates 2004. aastast pidevalt laiendanud aastaringseid Pärnus puhkamise võimalusi (ka ematervise AS Sanatoorium Tervise investeeringud uude vabaa-jakeskusesse on märkimisväärsed).

Peale nimetatud auhindade anti tänuvastuvõtul üle ka Kuldsed Oaasi ehk linnaelanike ja suvekülaliste seas 2007. aasta suve populaarseimate teenindus- ja meelelahutusettevõtete auhinnad.

Linnavalitsuse poolt 1033 inimese seas läbiviidud küsitluse kohaselt oli legendaarne **Steffani pizzarestoran** (ehk **Kingexport OÜ**) taas esimesel kohal kui toitlustuskoht, kuhu soovitakse naas-

ta. Restorani võib pidada üheks Pärnut positiivsest küljest reklaamivaks objektiks.

Teise auhinna - kõige mõnusa tee või kohvi nautimise kohana - sai **Jazz Café kohvik** (ehk **Abijoon OÜ**). Selle võludena nimetati elavat muusikat, kohapeal valmistatud saiu, kooke, pirukaid.

Kolmas auhind läks rahva hinnangul parimale 2007. aasta Pärnu kultuuriürituse korraldajale ehk **Estonian Music Service OÜ**-le, kes tõi publiku ette legendaarse “Tere, Pärnu Suvi!” festivali.

Tegu on muusikasündmusega, mis tuleval aastal tähistab juba auväärselt 30. juubelit ning mille küllastajate arvud ulatuvad 10 000 -15 000 inimeseni.

Turvalisuse nädal

15. - 20. oktoobrini toimus Pärnus Ülelinnaline Turvalisuse Nädal, mille eesmärgiks oli suunata linnakodanik mõtlema selle üle, kas tema kodu on varga- ning tulekahjukindel, kas tema autojuhtimisvõttes on õiged ja kas ka tema laps teab, kuidas ohuolukorras käituda.

Turvalisuse Nädalat korraldati Pärnus esmakordselt.

Nädala jooksul anti ülevaade meid ümbritsevate tavaliste, igapäevaste ametkondade tööst, räägiti lastetraumadest ning füüsilisest- ja seksuaalsest vägivallast laste suhtes, toimus koolidevaheline võistlusmäng "Turvaline Pärnu", Eesti Punase Risti Seltsi Pärnumaa esindus korraldas esmaabikursused lasteaiatöötajatele.

Turvalisuse Nädal kulmineerus 20. oktoobril Ohutuspäevaga Pärnu linnarahvale. Ohutut käitumist õpetasid päästjad, politseinikud, demineerijad, Maanteemati spetsialistid, meedikud, korstnapühkijad.

"Õnnetuste ennetust ja tagajärgede kõrvaldamist demonstreerisid erinevad turvalisusega tegelevad ametkonnad. Piltidel esmaabi andmine ja tule õigesti summutamine.

Laiguline garant

Iseseisvuse taastamisel ja Eesti sõduri ilmumisel 1992. aasta juulikuisesse Pärnusse ei mõeldud veel väga siseturvalisuse tagamisele. Ennekõike lootsid inimesed abi võimaliku välisvaenlase vastu, kes oli valusalt okupatsiooni all kannatanud rahva alateadvusse joonistatud.

Kapten Priit Rööp Pärnu Üksik- jalaväepataljoni teabeohvitser

Tänaseks on selgelt väljaku-
jununud teemad, kus kaitse-
vägi igapäevaselt osaleb. Sise-
riikliku turvalisuse tagamiseks
on see kõige kiiremini mobi-
liseeritav massiorganisatsioon.

Raske õppustel, kerge lahingus

Tegelikult alustas Pärnus ba-
seeruv väeosa riigisisest tege-
vust juba 1993. aastal. Omal
initsiatiivil asendati praeguse
Päästeameti demineerijaid,
õhiti eraisikute leitud ja vahel
ka väeosa värvasse toimetatud
lõhkekehi.

Aegamööda asendus selline

isetegevus koordineeritud met-
satulekahjude kustutamisega.
Kuigi Pärnumaal kustutati met-
sa viimati 2002. aastal, toimib
see vabariiklikul tasandil siia-
ni.

Siseriikliku turvalisuse taga-
mise eriline rõhk on olnud
osavõtt õnnetusjuhtumitest,
kus võib saada või ongi saanud
kannatada inimesed. Levinud
on kaotsiläänute otsimised
maastikult. Erandlikult anti
panus ka 2001. aasta metanoo-
litragöödia ja 2005. aasta ja-
nuaritormi kahjude likvideer-
imisse. Torm oli kaitsevää-

lastele tõsine kool. See andis
teadmised ja kindlustunde, et
järgmisel korral õnnestutakse
paremini – tegutsetakse kiire-
mini. Kogemusi on lisanud
küttepuude vedu Rannametsa
rahvale, nakkusohu vältimi-
seks hukkunud loomade teisa-
damine ja koristustööd väike-
saartel.

Need on ainult mõned näited,
kus Pärnu maakond ja selle
elanikud on saanud toetuda
kaitsevää laigulisele õlale. Seni
ei ole tulnud pettuda.

Tegelikult on palju rohkem
olukordi, kus maakondlikus

kriisikomisjonis osalev patal-
jon kaasa on aidanud. Viimati
tehti voolukatkestuse tõttu
raskesse seisuga sattunud Pärnu
haiglale vajaminev suur kogus
toitu väeosas.

Alatine valmisolek

Siseturvaprobleemide lahenda-
misel ja tsiviilühiskonna
toetamisel seisneb Pärnu
väeosa võimekus 200-300
mehe mobiliseerimisvalmidus-
es mõne kahju tõkestamiseks
ühe-kahe tunniga; kuni 10 000
inimese toitlustamisoskuses
värske supiga viie tunni jook-

sul mistahes maastiku punktis;
telklinnakute rajamisega toi-
metulekus õnnetuse korral ja
elektrivarustuse tagamisvõi-
mes suvalisel maastikul.

2007. aasta kevadised sünd-
mused kujunesid sinist mundrit
kandvatele meeste-naistele
tõsiseks jõukatsumiseks. Vähe
puudus, et ka teine vormivärv
oleks pidanud rahvale ja riigile
appi tõttama. Aga me olime
seal, kus ähmastus piirjoon
välis- ja siseturvalisuse vahel,
täiesti olemas. Ja oleme alati
olnud.

Väärad hoiakud viivad lapse eksiteele

Kasvamine ning täiskasvanuks saamine toob kaasa pingeid. Noorukid saavad iseseisvaks, eemalduvad vanematest ja kodust. Arendades oma isiksust ja seksuaalsust jõutakse nii füüsilise, sotsiaalse kui ka materiaalse sõltumatuseni. Tihti ollakse sel eluetapil ebakindlad ning kaheldakse enda võimetes. Ebakindlustunne võib süveneda ning pingete maandamiseks otsitakse väljapääsu narkootikumidest.

Ketri Kupper Pärnu linnavalitsuse uimastiennetuse spetsialist

Uimastid on tõsine probleem. Iga lapsevanem peaks olema teadlik, et tema võsuke võib nii koolis kui ka koolivälisel ajal puutuda kokku inimestega, kes tarbivad ja müüvad uimasteid. Palju eksimusi tehakse uudishimust ja avastamisihast. Vanemad peavad valvsad olema, et nad näeksid ja mõistaksid, millal laps abi või nõuannet vajab. Uimastiteks ei saa pidada vaid narkootikume. Uimasti on ka alkohol ja suitsetamisest narkootikumideni on palju väiksem samm, kui arvata osatakse.

Kuidas käituda, kui tekib kahtlus?

Klassikaline nõuanne on olla tähelepanelik, ent mitte kahtlustav. Usalduslik ja soe kontakt oma lapsega on enesestmõistetav ja tähtis, kuid sellest ei piisa. Noored teevad oma esimesed katsed narkootikumide vallas tüüpiliselt olukorras, kus nad on kindlad vanemate kontrolli puudumises.

Alkoholi tarvitamise kohta on täiskasvanutel talletatud teatud mälestus. Enamus paneb tähele sellelega kaasnevaid sümptomeid. Lapsevanemad ei oska näha narkootikumide tarvitamist, sest puudub vastav kogemus.

Aktiivne periood algab, kui laps hakkab proovimise järel tegelema narkootikumide juhturvitamisega. Laps on pimestatud. Seda võib võrrelda armumisega. NB! Õige aja möödalaaskmisel saab lapsest juba NARKOMAAN. Järgneb narkootikumide kuritarvitamine ja tugeva sõltuvuse tekkimine, millega kaasnevad tõsised sotsiaalsed probleemid ning uimastitarbija psüühikamuutused. Suurim viga olukor-

ra lahendamiseks on mitte midagi ette võtta.

Ettevaatus ennekõike

Lapse narkojoobe viitavad asjaolud on tugevasti laienenud või ahenenud pupillid, punased silmavalged, imelik pilk, ebakindlad liigutused, ülienergilisus, ülevoolav või seosetu jutt, suu kuivamine ja janu vaevamine. Lapsevanema peaksid murelikuks tegema lapse ootamatud meeleolumuutused, pahatujulisus, agressiivsus, pidev "pohmel", seletamatu väsimus, rahutu uni, halvavad unenäod, söögiisu alenemine, kehakaalu langus, loobumine spordist ja muudest hobidest või oma vanadest kaaslastest. Neisse halvustav

**Levinumad slängid
narkootikumide kohta
noorte seas on savu,
sabu, mant, pläru, toss,
diskoküpsis, diskoburger,
tabla, puru, põhk, tobi,
pops, nike, amf, kork,
koka, nuts, lumi, kõuk,
triiip jne.**

suhtumine, sagedane raha laenamine, kaotamine ja oma asjade müümine näitavad kindlasti, et muretsemiseks on põhjust. Veel võib ette tulla raha ja

väärisesemete kadumist kodust, laenamist, kaotamist, isegi oma asjade müümist. Võibolla on lapsele tekkinud palju raha ja uusi asju; teda vaevab tihti nohune ja kinnine nina. Ta suhtleb oma sõpradega "kodeeritud" kõne abil. Levinumad slängid narkootikumide kohta noorte seas on savu, sabu, mant, pläru, toss, diskoküpsis, diskoburger, tabla, puru, põhk, tobi, pops, nike, amf, kork, koka, nuts, lumi, kõuk, triip jne. Nad võivad olla väga leidlikud.

Koheselt peab reageerima juhul, kui lapse kätel on veenisüstimise ja -torkimise jäljed. Arsti poole peab pöörduma, kui on põhjust arvata, et laps on saanud üledoosi või alkoholimürgituse.

Kuidas kaitsta last riskikäitumise eest?

Esmased arvamused liidrid lapse jaoks on tema vanemad. Uimastiennetustöö algab lapse esimestest eluaastast, algab kodust. Lastepsühholoogid teavad ammu, et isiksuse peamised iseloomuomadused kujunevad juba väikelapseas. Ka kõik lapsevanemad teavad, et kasvatamine on üks raske ja keeruline töö.

Vanemate igapäevane eeskujud aitab kaasa, et laps ei hakka nägema narkootilisi aineid elu loomuliku osana. Kõigepealt tuleks üle vaadata enda isik-

likud suhted "igapäevaste" narkootiliste ainetega. Need on alkohol, nikotiin ja ravimid. Kas alkohol kuulub iga peo juurde? Kas teil on kombeks lapse sünnipäeval alkoholi tarbida? Kas talute suitsetajaid, kui te ise ei suitseta? Kuidas suhtute autosõitu ja alkoholi? Last peab aitama, õpetama talle oma tunnetega toimetulemist, probleemide lahendamist ja raskuste ületamist, et ta ei peaks otsima kindlustunnet ja rahuldust mujalt, näiteks sõltuvusainetest. Lapsega peaks arutlema maailma asjade üle, nii saab suunata vestluste kaudu tema arusaamu tõesst ja valesst, lihtsast ja keerulisest, põhjustest ja tagajärgedest. Kõige tähtsamaks on aga lapse eneseusaldus. Vanem peab oma last usaldama, nii tekib lapsel ka usaldus vanema ja iseenese vastu. Keskenduda tuleks positiivsetele omadustele, nii nagu see kõigis suhetes võiks olla. Kas lapsevanematel jätkub selleks aega, tahtmist või julgust? Kui perepoolne motivatsioon puudub, saab selgitustööks kaasata koole, kasvatajaid, noorsootöötajaid, kõiki teisi inimesi ja institutsioone, kes meie laste väärtushinnanguid kujundada võivad. Siiski pole ükski neist nii efektiivne kui perekond, mis suudab pakkuda lapsele kuuluvus- ja turvatunnet.

Koolide võistluse "Turvaline Pärnu" võitis Sütevaka Humanitaar- gümnaasium

Turvalisuse Nädalal korraldatud koolidevahelise võistluse "Turvaline Pärnu" kontrolliti õpilaste teadmisi nii seaduste, uimastite, turvalisuse kui ka linna tundmises. Lisaks pidid lapsed laskma püssist täpsust ning rullima tuletõrjevoolikuid. Esimese koha saavutas 28 punktiga Sütevaka Humanitaargümnaasiumi võistkond. Teiseks tuli vaid punktiga kaotanud Pärnu Vene Gümnaasium. Kolmandaks jäi Pärnu Vanalinna Põhikool, mis sai kokku 24 punkti. Maksimaalne tulemus võinuks olla 40 punkti. Võitjad said valida kahe auhinna vahel. Nendeks olid kahepäevane Lõuna-Eesti reis või paintballi linnalahing Haapsalus. Sütavakalaste reisivaliku üle rõõmustasid väga Vene Gümnaasiumi õpilased, kes said teise auhinna endale. Vanalinna Põhikooli võistkond teenis välja Tervise Paradiisi veepargiküllastuse.

Huvitav, kes siin peremees on?

Viimastel aastatel on registreeritud kuriteod vähehaaval, kuid pidevalt vähenenud. Erand ei ole ka viimased üheksa kuud. Lääne regioonis, mis hõlmab Pärnu-, Rapla-, Järva-, Lääne-, Saare- ja Hiiumaad, on võrreldes möödunud aasta sama ajaga registreeritud 4232 kuritegu - 228 võrra vähem kui eelmisel aastal ning 459 võrra vähem kui 2005. aastal.

Priit Suve
politseiprefekt
Lääne
Politseiprefektuur

Pärnumaal registreeriti 9 kuuga kokku 1982 kuritegu, neist Pärnu linnas läks kirja 1122. Võrreldes eelmise aastaga 82 kuritegu vähem. Seega panakse natuke rohkem kui pooled kuriteod toime Pärnu linnas.

Vägivallakuriteod sagenevad

Vägivallakuritegude osakaht suureneb. Kindlasti on osalt tegemist inimeste teadlikkuse kasvu ning politsei usaldusväärsuse tõusust tingitud põhjustega. Mõtlen siin kehalise väärkohtlemise juhtumeid, mida mõni aasta tagasi menetleti erasüüdistuse korras, s.t menetluse alustamine oli

inimesele keeruline ja segane ning aastast registreeriti üksikuid juhtumeid. Tänavu oleme neid registreerinud 477, neist Pärnus 236. Praegu on olukord inimsõbralikum, tuleb vaid politseile teada anda ning edasine menetlus laabub. Pervägivald põhjustab suure osa kõnealustest süütegudest. Õnneks on sel aastal vähenenud registreeritud mõrvad ja tapmised. Samas on neid siiski kokku viis. Nii raskete kuritegude puhul ei saa rääkida, et olukord on hea, enne kui ei ole ühtegi sellist juhtumit.

Narkokuritegusid sama palju

Narkokuritegudest rääkides peab märkima, et registreeritud on neid samal tasemel möödunud. Konfiskeeritud narkootiliste ainete kogused on suuremad ning politseile laekuva informatsiooni hulk on selline, et oleme hädas selle realiseerimisega. Kuna tegemist on kuritegudega, kus „kannatanu“ politseile teatama ei tule ja avastamiseks ning tõendamiseks tuleb palju aega kulutada, on see üks kallimaid ja tömahukamaid löike politsei tegevuses. Samas on narkosüüteod väga küünilised, kuna nad on suu-

natud inimeste tervise vastu. Eriti vastutustundetu on narkootiliste ainete levitamine noorte hulgas, sest noore organismi kahjustused võivad olla pöördumatud. Narkootikumidega kaubitsemine on kurjategijatele üks suuremaid tuluallikaid. Mida rohkem suudame konfiskeerida, seda suurema „augu“ põhjustame kurjategijate rahakotile. Tänavu oleme Lääne regioonis konfiskeerinud narkootilist ainet turuväärtusega umbes 450 000 krooni.

Mahukaima osa moodustavad varavastased kuriteod, mis näitavad ka kõige suuremat vähenemise trendi. Sel aastal oleme registreerinud kokku 2014 varavastast kuritegu - 422 vähem mullusest. Pärnus on tänavu registreeritud 550 varavastast kuritegu - 178 võrra vähem kui mullu. Kuna valdavalt on tegemist sotsiaalset laadi kuritegudega, siis üldise elujärje paranedes ning tööhõive kasvades on varavastased kuriteod määratudki vähenemisele.

Alaealiste kuritegevus

Alaealiste kuriteod on jäänud samale tasemele (kokku 381, Pärnus 99), kuid 192 võrra on tõusnud joores kurjategijate osa (kokku 958) ning 61 võrra varemkaristatud isikute osa (kokku 974). Positiivne on, et kuritegusid panevad toime valdavalt „vanad olivad“ ja uusi ei ole nüüd peale kasvanud. Kuid joores „laste“ osa suuremine on väga negatiivne ja

alkoholipoliitika kujundajatele mõtlemisaine. Väidan, et joores isikute vähenedes vähendame ka kuritegusid, kuna tegemist ei ole ainult potentsiaalsete kurjategijatega, vaid pahahti ka ohvritega. Registreeritud väärtegusid on sel aastal regioonis 9862, Pärnus 1447 võrra rohkem möödunud ning kokku registreerisime neid 37692, Pärnus 9897.

Liiklusõnnetuste näitaja Euroopaga võrreldes vilets!

Peatähelepanu on pöördunud liiklusele, kuna liiklusõnnetuse statistilised näitajad on arenenud Euroopa riikidega võrreldes viletsad. Uuringud kindlalt näitavad, et turvalisusega seotud hirmudest prevaleerib hirm saada liikluses kannatada. Ükskõik, kas liiklusõnnetus juhtub ebaõige kiiruse või joores tõttu, on tegemist ülbuse, rumaluse ja hoolimatusega kaasliiklejate suhtes.

Politsei ei ole seda meelt, et ainult karistustega saab olukorda parandada. Kuid subjektiivse riski tõstmine on üks vahend paljudest. Pealegi on see politsei kui järelevalveorgani üks peamisi ülesandeid. Sellest tulenevalt on liiklusseaduse rikkujate arv kasvanud 8401, Pärnus 755 võrra - regioonis 26 420ni, Pärnus 5589ni. Alkoholiseaduse rikkujaid 17% rohkem. Kahjuks on ka siin tõusnud alaealiste osa - rikkumiste arv tõusnud regioo-

nis 660, Pärnus 223 võrra, jõudes ühtekokku 2225ni, Pärnus 660ni.

Mõneti põhjustab alaealiste õiguserikkumiste arvu tõusu muidugi see, et politsei nii aktiivselt nende avastamisega tegeleb, kuna noored on meie peamisi eesmärke. Teisalt on meil kõigil vaja kõvasti pingutada, et järeelkasvust asja saaks.

Ülbuse, hoolimatus, joomine ja noorte õigusrikkumised

Tänavu oleme avastanud meie regioonis 62% kuritegudest, s.t kümnest kuriteost rohkem kui kuus. Veelgi tulemuslikumaks tööks ootab politsei kaasabi. Pean silmas politsei kiiret informeerimist rikkumistest, aga ka igapäevast hoolikamat ja tähelepanelikumalt käitumist üldise turvalisuse tagamisel. Eestlane on iidsetest aegadest tuntud kui visa ja töökas rahvas, kelle lapsed ja loomad kasitud ning majapidamine alati korras.

Tänasest turvalisusest rääkides jäävad kõlama märksõnad: ülbuse, hoolimatus, joomine ja noorte õigusrikkumised. See ei lähe kuidagi kokku meie ajalooga. Vägisi tekib küsimus: kes siin peremees on?

Hoiame oma majapidamise korras, vaatame laste järele ning oleme uhked (mitte ülbed) ja rõõmsad (mitte purjus) oma saavutuste üle! Meie oleme siin peremehed!

KONTAKTID

Pärnu politsei-osakonna vanemkomissar
Sander Peremees
444 6601

sander.peremees@laane.pol.ee

Pärnu politsei-osakonna vanemspetsialist-infojuht
Hedy Tammeleht
444 6650
56489065

hedy.tammeleht@laane.pol.ee

Arestimaja info 444 6615
Leidude tagastamine 444 6635
Relvalubade info 444 6632
Väärteotsuste info 444 6686

Pärnu linna konstaabli piirkonnad:

Ranna konstaablipiirkond

Triinu Mill
444 6568
triinu.mill@laane.pol.ee

Kesklinna konstaablipiirkond

Maarja Nevvonen
444 6633
maaja.nevvonen@laane.pol.ee

Mai konstaablipiirkond

Margus Pani
444 6531
margus.pani@laane.pol.ee

Oja konstaablipiirkond

Aarne Vismann
444 6539
aarne.vismann@laane.pol.ee

Raeküla konstaablipiirkond, Liiva konstaablipiirkond

Eili Mesipuu
444 6630
eili.mesipuu@laane.pol.ee

Vana-Pärnu konstaablipiirkond

Tarmo Raud
444 6546
tarmo.raud@laane.pol.ee

Valvekonstaabel võtab politseisse pöördujaid vastu tööpäeviti 8.00-16.30 Pikk 18, Pärnu

Pärnu Politseiosakond
Pikk 18,
80089 Pärnu
Telefon: 4446406
Fax: 4446609
E-mail: parnu@laane.pol.ee

Naabrivalve muudab kodukoha turvalisemaks

Naabrivalve liikumine sai alguse aastakümneid tagasi Ameerikast. Täna Eestis on see eelkõige elanikke ühendav tegevus, et vähendada piirkonnas anonüümsust ja olla abiks oma naabritele.

Tiina Ristmäe

Kuigi naabrivalve liikumine seondub eelkõige kuritegevuse ennetusega, on tegelik eesmärk tagada turvalisus ja heakord laiemas mõistes.

Naabrivalve Eesti moodi

Eesti mudelil on väike eripära - alustamisel kogutakse liituda soovivate naabrite andmeid, millest vormistatakse tabel. Selles on märgitud ka politsei ja kohaliku omavalitsuse kontaktandmed. Nii on igal naabrivalve liikmel võimalik sobiva isikuga vajalikul hetkel kiirelt ja adekvaatselt ühendust võtta. Õige tegevuse võib kokku võtta sõnadega - kui märkad, siis reageeri.

Miks liituda naabrivalvega?

Liitumisel allkirjastab sektori vanem lepingu, mille ülejäänud osapoolteks on politsei, mitetulundusühing Eesti Naabrivalve ja kohalik omavalitsus. Seega saavad elanikud tutvavaks oma piirkonna konstaabliga, kelle poole võib muredega pöörduda.

Konstaabel tutvustab naabruskonna olukorda ja räägib tähelepanu väärivaist probleemidest. Samas ootab ta elanikelt tagasisidet. Tihti on inimestel väärtuslikke tähelepanekuid ja informatsiooni kuritegude kohta, mis muidu jäävad naabrite omavalitsusele jätta kunagi politseini. Kindlasti aitab otsene positiivne kontakt kaasa turvatunde suurenemisele koduümbruses. Suhtlemine politseiga julgustab inimesi teatama tähelepanekutest ja korrarikkumistest, millesse nad seni ei sekunud. Kõigil on kergem elada, teades, et häda korral ei jää naaber ükskõikseks pealtvaata-

jaks.

Leping Eesti Naabrivalve mitetulundusühinguga tähendab eelkõige igakülgset abi ja teavet ühise töö korraldamiseks naabrite ja teiste lepingupoolte vahel. Lisaks eeltoodule annab ühing välja infomaterjale, premeerib kord aastas aktiivsemaid naabrivalve sektoreid, korraldab liikmetele tasuta turvaalaseid koolitusi. Veel annab see soodustusi Eesti Naabrivalve lepingupartnerite toodetelt ja teenustelt.

Kuidas luua naabrivalve sektor?

Esmane soov märgata ja sekku peab ikkagi olema inimeses endas. Oma küla või linnaosa naabrivalve sektori saab luua, kui leitakse piisavalt huvilisi. Kui ollakse valmis kodupiirkonna turvalisuse tõstmiseks ühinema, tuleks pöörduda juba MTÜ Eesti Naabrivalve poole. Blanketi saab kodulehelt www.naabrivalve.ee. Edasi valitakse moodustatava naabrivalve sektori vanem, kes liikmete nimekirjale alla kirjutab. Kui nimekiri on esitatud ja koosoleku aeg kokku lepitud, võib sinna kutsuda ka ühingu

esindaja, kes tutvustab naabrivalvet ja jagab infomaterjali. MTÜ Eesti Naabrivalve valmib ette sektoris kasutatavad muud materjalid ja koostöölepingu. Lepingupoolteks on loodav naabrivalve sektor, MTÜ Eesti Naabrivalve, kohalik politseiüksus ja omavalitsus.

Jagatakse nõuandeid naabrivalvealaseks koostööks, vajadusel kaasatakse koostööle kohaliku konstaabli ja omavalitsuse esindaja. Seejärel edastatakse naabrivalve sektori liikmetele naabrivalves osaleja materjalid, sh üksteise kontaktandmed, naabrivalve piirkonda tähistavad tahvlid ja kleebised, kuritegude vältimise käsiraamatud ning info nõuannetega turvalisuse ja heakorra parandamiseks.

Kuidas aitab MTÜ Eesti Naabrivalve?

Lisaks naabrivalve tutvustamisele ning materjalide ja dokumentide ettevalmistamisele on MTÜ Eesti Naabrivalve ülesandeks elanikke toetada ja nõustada. Ühing hoiab korras sektorite kontaktandmed, et elanikel oleks võimalus reageerida.

Uute ühingute loomist aidatakse ka sellega, et viiakse läbi tasuta koolitusi. Teemad valitakse välja elanike huvi põhjal. Näiteks üldturvalisuse teemat selgitatakse tavaliselt koostöös politseiga juba sektori loomise koosolekul. Huvitavaid teemasid on teisigi - tuleohutus, käitumine kriisilukorras, esmaabi, lukustusturvalisus jne. Naabrivalve liitumistasu ja aastamaks kogu sektori peale on vaid 200 krooni. Väga tihti küsitakse naabrivalve koosolekutel, et mis kasu ma sellest naabrivalvest saan? Vahel juhtub, et juba loodud naabrivalve sektorite liikmed kurdavad, et neil asi ei toimi. Naabrivalve on eelkõige elanike endi reageerimine ja sekkumine probleemide lahendamiseks. Hilisemaks nurisemiseks pole põhjust, kui inimesed turvalisuse tõstmiseks ise oma panuse annavad!

ESTI NAABRIVALVE

Täiendav info
MTÜ Eesti
Naabrivalve
kodulehelt
www.naabrivalve.ee ning
Tiina Ristmäe tel 513 6630

Teated

Vana-Sauga tänavale planeeritakse uut sisehalli

Kesklinna Tenniseklubi kavandab olemasoleva tennisehalli asemele ehitada järgmise aasta lõpuks uue nelja väljakuga tennisehalli. Uus hall tuleb 40 x 70 meetrit suur. Klubi algatas linnavalitsuses Vana-Sauga tänaval asuvate kinnistute 27a ja 38b detailplaneeringu. Uue halli juurde peaks tulema ka autoparkla.

Vallikäärü vallikraavi kavandatakse külalissadamat

Pärnu linnavalitsus kavandab 2010. aastal toimuvateks Hansapäevadeks rajada Vallikäärü vallikraavi külalissadama koos sadamahoonega. Külalissadam plaanitakse rajada Sadama tänava poole Pärnu jõest kuni vallikraavi kääruni, mis asub umbes Sadama ja Ringi tänava ristumise juures. Sadamahoone kavandab linn aadressil Sadama 2 asuvale 3366 ruutmeetri suurusele kinnistule. Praegu vallikraavi jõepoolses otsas olev jalakäijate sild jääb alles, kuid see muudetakse veesõidukite läbilaskmiseks pöördega avatavaks. 2010 soovib linn avada ka Vallikäärü kindlustusvallides olevad käigud. Vallikäärü vabaõhulava on kavas renoveerida, selle juurde kuuluv hoone aga lammutada.

Torutööde raskuspunkt kandub Raeküla lõppu**Meelis Kukk****AS Pärnu Vesi juhatuse esimees**

18. novembril saab läbi pool Raeküla ja Vana-Pärnu vee- ja kanalisatsioonivõrgu laiendamise projekti realiseerimise ajast. Aasta ja ligi nelja kuuga on teostatud 60 protsenti plaanilistest tööd: Vana-Pärnus on torustikud valmis, neli jõelust düükrüt on paigas ja Raekülas on paigaldatud kommunikatsioone 40 protsendil plaanilist. Raekülas käib tänavate ja teepeenarde taastamine. Haljastuse korrastamise tööd aastaajast tingituna jäävad kevadesse. Sel nädalal väljastati ehitusluba Raeküla kolmandale etapile, s.o Uku puisteest kuni linnapiirini. Tulevast nädalast alustatakse töödega Tarva, Põdra, Hirve, Tare tänavatel. Kokku rajatakse projekti käigus Raekülla kokku ligi 15 km vee- ja üle 24 km isevoole kanalisatsiooni torustikku ning paigaldatakse 10 roovepumpplat, millega koos rajatakse 1,6 km survekanalisatsiooni.

Operatiivsemad saavad liituda tasuta

Vana-Pärnus on üle 300 kinnistuvaldajale väljastatud kirjalik nõusolek ja liitumistingimused ning sõlmitud leping vee- ja kanalisatsioonivõrguga liitumiseks, neist omakorda sadakond on jõudnud vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamise kirjaliku kokkuleppe sõlmimiseni ehk reaalset tarbivad ühisveevärgi ja kanalisatsiooniteenust. Tempo lubab arvata, et enamik kinnistuid Vana-Pärnus liituvad vee- ja kanalisatsioonivõrguga enne 2008. aasta lõppu. Lisamotivaatoriks on, et aasta pärast torustikele kasutusloa väljastamist on liitumine tasuta, hiljem aga tasuline. Eeldatavalt väljastab linnavalitsus kasutusloa Vana-Pärnu torustikele selle aasta lõpuks.

Samad „mängureeglid“ on ka Raekülas: võrguga ühinejatele on liitumine esimesel aastal pärast kasutusloa väljastamist tasuta, edasi tasuline. Tasuline liitumine tähendab ligikaudu kümne tuhande kroonilist lisaväljaminekut.

ASi Pärnu Vesi tellitud torutööd Raeküla Raja ja Nõmme tn vahelisel projektialal on valmis. Kuigi kasutusloa objektile ei ole veel väljastatud, on projektiga seotud osapooled kokku leppinud, et kõigil selle piirkonna kinnistuomanikel on võimalik alates 24. septembrist liituda vee- ja kanalisatsioonivõrguga. Kinnistuisest ehitustöödega võivad alustada need, kel on olemas kõik selleks vajalikud paberid – kirjalik nõusolek (ehitusluba) väikeehitise rajamiseks, liitumisleping ASiga Pärnu Vesi ning kaevetööde teostamiseks. Kinnistuomanikud, kellel on rajatud majaühendus(ed), saavad pärast kirjaliku kokkuleppe sõlmimist ning veemõõtja paigaldamist Pärnu Vee poolt hakata vee- ja kanalisatsiooniteenust kasutama. Saare tänava ja Uku puiste vahelisel alal saavad inimesed liitumisega alustada pärast seda, kui AS Pärnu Vesi on teostatud tööd vastu võtnud. Vajalikku teavet anname operatiivselt ajakirjanduse vahendusel tänavate viisi. Saabuv talvine aeg on sobiv ettevalmistusteks, et kevadel liitumine ühisvõrguga Raekülas käivituks samasuguse hooga kui Vana-Pärnus.

Möödistamine litsentseeritud maamöödufirma kaudu

Juhime kõigi tähelepanu sellele, et tööde teostamisel peavad kõik kinnistuisesed torutööd olema möödastatud litsentseeritud maamöödufirma poolt ning torude ühendamisel maakraani või kontrollitoruga tagatakse nende säilimine vastavalt liitumistingimustele. Pärnus pakuvad maamööduettevõtteid näiteks OÜ Pärnu Maamööduettevõtte (Rüütli 27), OÜ Georite (Uus 3), Kinnisvaraekspert Pärnu (Kuninga 36) ja OÜ Maamöödukeskus (Lille 4). Kui kinnistuomanik esitab maamöödufirmas koostatud kinnistuisest torustike teostusjoonise ASile Pärnu Vesi, vormistatakse kokkulepe ümber teenuslepinguks.

Kõigi liitumisega seotud küsimuste korral palume pöörduda AS Pärnu Vesi arendusosakonna tehniku Tarmo Martinsoni poole tel 445 5658, e-mail: tarmo@pvesi.ee.

Linna südant hakkab ilmestama Aida promenaad

Pärnu kesklinna tuleb veel teine - modernse arhitektuuriga ääristatud promenaad.

OÜ Aida Partnerid

Samas kohas, kus kerkib Pärnu uus süda, asus Pärnu ärikeskus ka 19. sajandi lõpus. Tollal I rajooniks nimetatud kvartalis asusid kunagiste suurärimeeste kaubaaidad, endine raekoda, Suurgildi hoone, esimene eestlaste endi ehitatud Jaani kirik, Pallase kino, Sõudeklubi jt asutused. Uue arendusprojektiga puhutakse vanale ärikeskusele sisse uus elu.

Aida promenaadi ümbruse kujunev uus linnasüda koondatakse kõike kaasaegse ja täisväärtusliku elu juurde kuuluvat ja sellest saab tulvikus linna kaubanduslik ja meelelahutuslik tuiksoon.

Kerkib Pärnu Keskus koos parkimismajaga, st enam kui paarikümmend tuhandet ruutmeetrit kaubanduspinda kauplustele, teenustele, toidule ja esmatarbekaupadele.

Koos Port Arturi kaubanduskeskustega, piirkonna mitme panga kontoritega, eksklusiivsete teenindusasutustega, Endla Teatri ja Kontserdimajaga tekib linnaala, kus on hea omadel ja ka sissesõitnutel.

Arhitektuurikonkurss

Üle talve käivituv arhitektuurikonkurss, mis kuulutatakse välja hoonete vahelise ala osaliselt klaaskatusega kaetud piirkonna loomiseks, kujuneb kunsti, kultuuri ja hubase kohvikukultuuri taastamiseks sümboliks! Aida tänava muutub osaliselt klaaskatusega promenaadiks, kust saab kuiva jalaga nii kaubanduspiirkonnadesse, kontserdimajja kui ka linnamuuseumi.

Lähitulevikus on plaanis promenaad ühendada praeguse rannapromenaadiga. Nii tekib ümber südalinna pikk hoburauakujuline autovaba jalutus-tee, mis läheb läbi otse uue kvartali südamest. Kaarte otsi ühendab Pühavaimu tänav, mis algab mere äärest mudaravila juurest ja lõpeb uues ärikvartalis jõe ääres. Aida tänava idapoolsesse otsa kerkib Pärnu uus bussijaam.

Pärnu Keskus

Loodav kaubanduskeskus on arhitektuuriliselt väljapeetult postmodernistlik, integreerides ka osaliselt vanu aidamüüre, mis lisavad hoonete ajaloolist mõõdet.

Kaasaegse rõhu annavad 13 eskalaatorit ning vana ja uue maja sidumisel saadav kordumatu arhitektuurielamus. Üldmulje on avar, hubane, mõnusalt personaalne, mis tekib kaupluste ja kohvikute funktsionaalsest ja inimsõbralikust paigutusest sisepromenaadi ääres.

Kaupmeeste huvi on suur, esimesed kaubanduspinnad on juba eelreserveeritud, pindadele broneeringuid lisandub iga päev.

Kohtume kella all

Keskuse katusel hakkab kõrgema suur linnakell, mida on näha nii vanalinnast kui Pärnu jõelt. Kella valgustus tuleb omapärane, jättes kella näha nii sillalt, linnast kui ka promenaadilt tulijatele.

Keskuse liikumisalade plaane ning kaupmehesõbraliku ostu-atmosfääri loomist nõustavad kogemustega tippspetsialistid Inglismaalt. KVB Designi poolt olene olnud sisse kaubandusplandade töölakendamise kogemuse – ehk need teadmised, mida uues Eestis meil endil veel pole.

Pärnu Keskusesse tulevad:

- Ilumaailm, apteek, prillipoed.
- Sisustusmaailm, kus on oluline rõhk eksponeerimisel.
- Noortekorrus, kus pakutakse noortele välja eraldi vaba aja veetmise kohad.
- Raamatukorrus, mis loob täiusliku atmosfääri koos lugemisnurga ja kohvipöega.
- Esmaklassiline valik rõivaid pärnakatele ja turistidele – arvesse on võetud suund leida sobiv igale vanusegrupile ja maitsele.
- Kohvikud ja teenindusalad.
- Teenused ja lastetuba.

Üürnike huvi loodava keskuse vastu on suur. Avalduste ja pakkumiste juures hindame avatust uut moodi mõtlemise arendamisel Pärnu kaubanduses.

Aida Promenaadi eelised

Aida promenaadi kliendile on olulised parkimismaja lähedus, linna parima valikuga toidukaupluse olemasolu ning mugavad, ostukoruseid läbivad eskalaatorid. Pärnu Keskus on Aida promenaadi keskne kaubamaja, mille kõrval on mitmeid teisi kauplusi, mis annavad ostjatele enam valikuvabadust.

Kokku hõlmab ainuüksi Pärnu Keskuse hoonete ala enam kui 30 000 ruutmeetrit üldpinda, millest äripindadena rakendub enam kui 21 000 ruutmeetrit. Aida promenaadi äärsete äripindade maht küünib 100 000 ruutmeetriini.

Teised hooned

Aida promenaadi piirkonda jäävad ka paljud Pärnule olulised hooned – Hansapanga Lääne-Eesti kontor, Kontserdimaja, Linnamuuseum. Galerii ja kaubamaja ühe osana kerkib Pärnu kontekstis oodatud parkimismaja 400 autole.

Praegused kaubanduskeskused Port Artur ja Port Artur 2 jäävad samuti Aida tänava vahetusse lähedusse, Rüütli tänav jääb väikese jalutuskäigu ulatusse. Seega tekib paarisaja meetri raadiusse sõõr, mis sisaldab kõiki olulisemaid ostukeskusi kesklinnas.

Raeküla Vanakooli Keskuse esimene tegutsemisaasta: tasa sõuad, kaugele jõuad!

Piia Karro
Arendusspetsialist,
RVK MTÜ Selts
Raeküla,
Pärnu Aasta Naine
2006

Just nii võib iseloomustada Raeküla Vanakooli Keskuse (RVK) esimest tegutsemisaastat. Samaaegselt tegevuste käivitamisega uhiuues keskus on jätkunud ruum ruumi järel ka renoveerimistööd. Viimast nii riiklike (Haridus- ja Teadusministeerium), Pärnu Linnavalitsuse kui ka eraanetuste ja vabatahtliku töö kaasabil. Augustikuus jooksis meediast läbi info, et kui traditsiooniliselt ehitavad eestlased Soomes, siis RVK taastamisele on realselt käed külge löönud just nimelt soomlased Helsingi Y's men klubist. Kahjuks viibisid nad Eestis veidi lühikest aega, et alustatu lõpule viia, aga meil endilgi siin Raekülas on palju vabatahtlikke nii Selts Raeküla ja Pärnu Y's klubi liikmete kui ka lihtsalt linnaosa elanike (NB! Eriti noorte raekülaste hulgas) näol, kes aitasid ruumid 13. oktoobriks nii korda teha, et võisime koos seltsi VI sünnipäeva tähistamisega avatuks kuulutada ka uued rahvusvahelise koostöö tulemusel valminud ruumid. Pean oluliseks ja väga heaks võimalust avalikult kõigile keskuse toetajatele ja abilistele meie SÜDAMLIK TÄNU edasi anda.

Teine hooaeg

Septembrist käivitus RVK teine hooaeg. Kultuuriliste, harivate ja tervistavate ettevõtmiste hulk ja valik on laienenud. Keskuses pakutavad tegevused on niivõrd mitmekesised, et pakuvad kvaliteetset aja veetmise võimalust nii noortele, keskealistele kui ka eakatele ja nii tugevamale kui ka nõrgemale sugupoolele. Kui paljud ringid ja huvitegevused (tervisevõimlemine, seltskonnatantsu klubi, folklooriansamblid jne) on juba tänaseks käima läinud, siis nii eeloleval kooli-

Meil on rõõm teile teada anda, et ...

- koostöös TÜ Viljandi KA tudengitega pakume sügisesel koolivaheajal noortele vanuses 8 – 12 aastat võimalust osaleda TANTSULAAGRIS. Linnalaagri tüüpi ettevõtmine võimaldab osalejatel realselt kogeda, kuivõrd oluline on liikumine, sh läbi tantsu füüsilise ja vaimse tasakaalu saavutamisel ja säilitamisel. Meie rõõmuks on laagrit rahaliselt toetanud Pärnu LV terviseedenduslik programm ja KULKA Pärnumaa ekspertgrupp;
- meie enda maja endise õpetaja Ellen Lume juhendamisel on alates teisest veerandist kahel päeval nädalas võimalik I – III klasside õpilastel koolipäeva lõppedes aega veeta KOOLIJÜTSI MÄNGUTOA;
- eelmisel aastal alustas meie keskuses tegutsemist noorte SHOW-TANTSURÜHM, kuhu ootame ka tänava uusi 9 – 12aastasi tütarlapsi. Show-tantsurühma juhendavad meie kodulinna kaks noort ja akiivset daami.
- lastel, kes ei käi veel koolis või teevad kooliteel alles esimesi samme, on võimalus liituda esmaspäeviti VÄIKELASTE ANSAMBLIGA (juhendaja Margrit Kits) või pühapäevase LASTE LAULU- JA LIKUMISRINGIGA (juhendajad Maria-Kristiina Kontus ja Anne Kontus Hermann)
- emadele pakume võimalust liituda naisansambliga ÕTEKSED II, mis on hea eneseteose võimalus raekülastele jt lauluhuvilistele. ÕTEKSED II tegutseb paralleelselt naisansambliga ÕTEKSED. Mõlemad juhendavad õed Margrit Kits ja Reine Niin;
- isadel ja miks mitte ka teistel pereliikmetel on võimalus nii vaimse kui ka füüsilise tasakaalu kogemiseks kui ka saavutamiseks liituda pühapäevahommikuste TAIJI treeningutega, mida juhendab Albert Anderson;
- kunsti- ja võõrkeelehuvilise saavad liituda meie koolituskeskuse korraldatavate kursustega – ALGAJATE KUNSTIKURSUS (juhendaja Maris Vlassov), SOOME ja PRANTSUSE KEELE kursused algajatele (õpetaja Ela Tomson);
- lähinädalatel avab uuesti ukseid RVK NOORTEKESKUS, kus meie linnaosa noored võivad pärast koolitööd turvaliselt aega veeta, lauamänge mängida, raamatuid ja ajakirju lugeda ning internetis surfata;
- INFOT keskuses tegutsevate ringide, huvigruppide ja avatavate kursuste kohta leiata nii meie koduleheküljelt www.raekylavanakool.ee kui ka erinevatest Pärnu linna ja maakonna meediaväljaannetest. Lisaks võite alati meile helistada või keskust külastada ja küsida infot juba meie inimeste käest.

vaheajal kui ka pärast seda pakume veel üht-teist huvitavat.

Selts Raeküla, kes on Raeküla Vanakooli Keskuse ruumide haldaja, ei ole unustanud keskuse käivitamise hoos ka selsilist tegevust. Iga kuu viimasel neljapäeval on võimalus huvilistel osa võtta seltsi igakuisest koosolekust kell 19 RVK ruumes. Uuendusena käesolevast hooajast ei ole seltsi koosolek mitte ainult tõsiste probleemide arutamise koht, vaid päevakorra esimese punktina leiab alati aset mingi üld-

hariv ettevõtmine – tantsud, laulud, loengud jne. Veel on iga kuu esimesel neljapäeval meil keskuses lahtiste uste päev, et huvilised saaksid meie keskuse ruume külastada, vaadata kunstinaütusi või linnaosa puudutavatest muredest teada anda.

HEA PÄRNAKAS!

Keskus pidevalt laieneb. On hetki, kus eri ruumides käib ühel ajal mitu tegevust. Jätkame eelmisel aastal alustatud korjandusega, et muidu veel korralikele, kuid teile tarbetuks osutunud esemetele uus

võimalus anda. Võtame meelstasti vastu toidunõusid, laupesu, mööbliesemeid, raamatuid ja ajakirju, tehnikat jne, aga enne, kui midagi meile tooma tulete, on oluline, et ühendust võtate – tel 4440054, 53325745, 58453331.

Meeldivate kohtumiseni Raeküla Vanakooli Keskuses!!! Keskus on lahti:

E, K 13 – 20; T, N 8 – 20; R,L – suletud (v.a ürituste ajal); P 9 – 20.

Tervis algab täna

Pärnu Zonta klubi

Zonta International Pärnu klubi on juba aastaid linna, maakonna ja teiste piirkondade tervest kehast ja vaimust hoolivaid inimesi kutunud iseendale ja oma tervisele mõtlema ning kohele ka tegutsema. Nii on kevaditi, mai lõpus, tähistatud rahvusvahelist naise tervise päeva, nii on läbi suve klubi liikmete eeskujul ja eesvedamisel kõnnitud, joostud ja nii on, võib juba öelda, et traditsiooniliselt, kogunenud sügisei tervisekonverentsile Pärnus, et eri spetsialistidelt kuulda terve keha ja terve vaimu säilitamise saladusi.

Kui liikumise „Tervis Algab Täna” eelmiste aastate läbivad teemad on olnud saladuslik osteoporoos, süda ja vaimne heaolu, siis käesoleval aastal oleme olulist rõhku pannud tervele perele. Seda nii meditsiinilises kui ka koosluse mõttes. Nõusoleku esinemisteks on tänaseks andnud:

* Dr Sven Lindström käsitleb oma ettekandes meeste terviseriske (toitumine, stress, suitsetamine, naised jne)

* Dr Kairi Kasearu, kes kõneleb isadusest, isaks olemisest, isa panusest lapse kasvatamisel ja seda kõike põhinedes uuringule „Isad ja lapsehoolduspühkus”

* Looduse panusest enesemuutuse teostamisel annab ülevaate Mart Reimann

* Dr Tiiu Härm räägib suitsetamisest ja selle mahajätmisega seonduvast

* Vaimu ja keha kooskõlast kõnelema ja praktilisi näpunäiteid jagama on tulemas pärnakate poolt armastatud terviseedendajatest perekond Vilma ja Albert Anderson

* Lisaks on konverentsil esindatud mitu toiduainete tootjat, lõogastavate SPA-pakkettide pakkujad jt elanike terviseedendamise suunitlusega organisatsioonid, huvitavad üksikisikud jne.

Traditsiooniliselt antakse konverentsil üle ka Aasta Terviseedendaja tiitel, kelle väljaselgitamiseks oleme alati rahvalt nõu küsinud. Seni on tiitliga pärjatud Sirje Soovik (2005) ja Silvia Neeme (2006). Ootame ka tänava ettepanekuid potentsiaalsete kandidaatide nimedega, sh organisatsioonid – vt lähemalt artiklile lisatud kupongi.

On oluline, et kui eelmistel aastatel oli projekti suurim toetaja linnavalitsuse terviseedenduslike meetmete programm, siis sel aastal on suuremate toetajate ja kaaskorraldajate hulka lisandunud juba ka Pärnumaa Tervisenõukogu. See tähendab meie jaoks, et projekti elluviimine on saavutanud loomuliku arengu protsessina ülemaakondliku tähtsuse. See on ühtlasi eelduseks, et Pärnust alguse saanud idee aina levib ja omandab lõpuks üleriigilise ja üle-euroopalise tähtsuse. Viimane omakorda lubab oletada, et pidevalt vananev Euroopa elanikkond võtab omaks väärtuse sammuda väärikalt ja tervelt vanadusse.

Ootame huvilisi 16. novembril Spa ja Konverentsihotelli Strand konverentsile „Tervis Algab Täna – TERVE PERE”. Täpsemat infot konverentsi sisu ja registreerimistingimuste kohta leiata www.zonta.turundustugi.ee. Küsimusi saab esitada ka telefonitsi 50 41839.

TERVISE-EDENDAJA 2007 VALIMISKUPONG

Tiitli pälvib inimene, kes on aasta jooksul andnud suurima panuse terviseke eluviiside edendamiseks Pärnumaal

Kes sinu meelest väärib Pärnumaal Terviseedendaja 2007 tiitlit?

Minu arvates väärib Terviseedendaja 2007 tiitlit _____

Saaja nimi _____

Aadress, telefon _____

Palume Terviseedendaja 2007 valimiskupong tuua hiljemalt 14. novembriks Posti Ardur 2 kaubakeskuse infolauda Zonta logoga kasti või saata A. Adamsoni 1, Pärnu 80010. Vastajate vahel loositakse välja auhind.

Terviseedendaja auhind antakse üle ja loosi tulemus kuulutatakse välja 16. novembril Pärnus konverentsil

TERVIS ALGAB TÄNA - TERVE PERE!

Korraldaja: Pärnu Zonta klubi ja Pärnumaa Tervisenõukogu • www.zonta.turundustugi.ee

Doonorlus on kogu ühiskonna asi

Dr Aili Tiik
Pärnu Haigla veretalituse juhataja

Doonor on tavaline, kuid samas eriline inimene, kes on võtnud oma südameasjaks raskelt haigete inimeste elude päästmise. Haiged vajavad doonoriverd iga päev, sest verd ei ole võimalik tööstuslikult toota ja vere ainsaks allikaks on doonor. Iga annetatud veredoo päästab kellegi elu. Doonoriverest valmistatud verekomponendid on teise ja kolmanda etapi arstiabi osutamise lahutamatu osa.

Eestis enim doonoreid Pärnumaal

Pärnu haigla veretalituses on nimekirjas 3500 doonorit. Suhtarvuna on Pärnumaal doonorite arv Eestis esirinnas. Kui kogu vabariigis moodustab veredoonorite hulk 2,6% elanikkonnast, siis Pärnumaal oli 2006. aasta andmetel doonoreid 3,6 %.

Meil elab 25 doonorit, kes on andnud verd üle saja korra ning kes on selle eest autasustatud presidendi poolt Eesti Punase Risti ordeni või medaliga. Esidoonor on varsti viiekümneseks saav Hans Himanen,

kes on doonoriks olnud 195 korda, loovutades kokku ligi 88 liitrit.

Verd saab anda ka kohapeal

Heameel on tõdeda, et veretalituses on omavalitsustega ja asutustega välja kujunenud heakoostöö. Doonoripäevi kohtadel aitavad ette valmistada ja läbi viia vabatahtlikud abilised. Neid inimesi on 53. Oleme neile siiralt tänulikud. Veretalitus korraldab väljasõite kaks korda nädalas. Väga hästi on doonoripäevad ette valmis-

tatud Väandras perearst Mart Mõttuse juhtimisel, Häädemeestel medõde Marju Aasmaa eesvedamisel ja paljudes teistes piirkondades. Linnas tahaks esile tõsta äriühinguid Scanfil, Note, Efore, Rappala kui ka paljusid teisi tublisid ettevõtteid ning avaliku sektori institutsioone, kes oma asutustes doonorluse päevi on korraldanud. Linnas paiknevatest asutustest saab järgmine kord verd anda **13. novembril Endla teatris, kus doonoreid oodatakse kella 9 - 11.**

NÄITUSED

Pärnu Linnagaleriis

kuni 17. novembrini Marju Kallase maalinäitus SÜGIS
alates 17. novembrist Piret Mättase tööde näitus MAJAD JA
MAASTIKUD

Kunstnike Majas

kuni 3. novembrini traditsiooniline fotokunsti näitus
PÄRNUMAA FOTO 2007
alates 6. novembrist Peeter Mudisti graafika väljapanek

Uue Kunsti Muuseumis

kuni 29. novembrini Kaari Saarma fotonäitus

Pärnu Muuseumis

Eesti Ajaloomuuseumi näitus EI FOSFORIIDILE!
20. aastat fosforiidisõjast

Endla teatrigaleriis

8. novembrist 9. detsembrini Pärnu Väikese Vabakooli õpilastööde
näitus

Ammende Villas

alates 30. novembrist Jüri Ristna maalide näitusmüük

23. - 24. novembril
Pärnu Uue Kunsti Muuseumis
välise ilu siseküljele pühendatud

'2ilu Festival'

2ILU festival erineb tavapärasest nürimeelsest luulefestivalist nagu
ööklubi rehvi vahetustöökojast. Lisaks luuletajatele näidatakse rahvale
ilusaid naisi ja moehilpe, tegu on moe ja luule sünergiaga. Välisele
glamuurile liitub mõttemaailma disain.

Teine erinevus on esinejad: luuletajad pole mitte need, kes igal festi-
valil piinlikkustunnet ja igavust levitavad, vaid tõeliselt suured anded.
KM Sinijärve mõõtu megastaarid esinevad koos tõusvate tähtedega
nagu Kressa ja Valdmann. Elitaarne hassokruullilik vaimupeenus on
maitsesatud maalähedase olaviruitlasliku vemmälvõrsiga.
Lisaks astuvad üles Pehk ja Iives, kes konkureerivad muusikaturul
parimate indiepändidega. Menüüs on koolilaste luulekava,
luulevõistluse võitjate esinemine, kõnekoosolek ja palju muud
esteetilist elamust pakkuvat.

Eelkõige teeb 2ILU festivali eriliseks, et esindatud on ka välise ilu ning
glamuur: luuleprogrammi täiendab Kalle Aasamae kureeritud moe-
etendus ja Kai Kallastu klassikaliste ooperite hullumissseenidest koos-
nev kava. Saadavad Leonora Palu flöödil ning Andrus Kallastu klaveril.
Eesmärk on tasakaalustatud maitseelamus.

Festivali teema on

"HULLULT ILUS!"

2ILU festivali toetab Pärnu linnavalitsus.

Lähem info internetis: 2ilu.wordpress.com
(:) kivisildnik, korraldaja

2ILU festivali kava:

Reedel, 23. novembril kell 19

kolmetunnine luule, moe ja ooperietendus
Hullult ilus!

Vaatemäng sisaldab modelle, hullumisele keskendunud ooperistseene
ja parimat võimalikku luulet.

Esinevad:

KM Sinijärve, Olavi Ruitlane, Kaupo Meiel, Hanno Valdmann, Hasso
Krull, Kaarel Kressa, (:) kivisildnik, Jaan Pehk ja Aapo Iives.

Laupäeval, 24. novembril kõnekoosolek

HULLUD - ENAMUS VÕI VÄHEMUS?

Luuletajate kõrval esinevad helilooja Andrus Kallastu, dramaturg
Urmas Vadi ja ulmeguru Jüri Kallas.

2ILU festivali korraldavad

Vaimse Rutiini Preventsiooni Sihtasutus ja Kultuurilabor

SÜNDMUSED NOVEMBRIS

Neljäpäeval, 1. novembril

kell 14 Tammsaare päevakeskuses (Tammsaare 11) Pärnu
Akordionimuusika Festival. Acco-Team (Leedu)
kell 15 Raeküla Vanakooli Keskuses Pärnu Akordionimuusika Festival.
Orkester Tremolo, dirigent Venda Tammann
kell 18 alustajatele ja kell 20 edasijõudnutele Nooruse Majas seltskon-
natantsu kursused. Aeglane fokstrott
kell 19 Endla teatri Kūūnis komöödia Kajakas
kell 19 Eliisabeti kirikus Pärnu Akordionimuusika Festivali kontsert.
Esinevad Excelsus, Acco-Team, orkester Tremolo jt.
kell 21 Jazz Café's õhtutund akordioniga
kell 22 Kuursaal '80-90ndate Videodisko. VJ Tony

Reedel, 2. novembril

kell 13 Pärnu kontserdimaja kammersaal Pärnu Akordionimuusika
Festivalil konkurs PÄRNU & VALGRE
kell 18 Raeküla Vanakooli Keskuses hingepäeva jumalateenistus
kell 19 Ammende Villas MEHED MUUSIKAS.
Jaan Tätte ja Marko Matvere
kell 19 Endla teatri Kūūnis soomepoistest KANGELANE
kell 19 Endla teatri Kūūnis armastuslugu
TUNNETE TEKTOONIKA
kell 19.30 Tervise kultuurikeskuses Pärnu
Akordionimuusika Festivali raames
ans. Ars Harmonica (Poola)
kell 21 Vana Silla Restoranis karaokeõhtu
kell 21 Restoranis Sunset tantsuõhtu. Ardo Juhkov
kell 22 Kuursaal Kihnu Poisid, DJ Enno Lohu

Laupäeval, 3. novembril

kell 11 Tervise kultuurikeskuses XXV Lõõtsa- ja akordionimängijate
kokkutulek. Pillide näitus-ost-müük, vaba lava
kell 13 Endla teatrikohvikus Pärnu Akordionimuusika Festivali lõunaturund
akordioniga
kell 16 Pärnu Raekoja kontserdisari "Inimesed Pärnu kultuurimaastikul".
Juubeljuttu Luule Luusega. Kaastegevad Therese Raide, Jaak
Jõekallas, Benno Margus jt. Õhtut juhivad Toomas Kuter
Raeküla Vanakooli Keskuses suupilli kontsert. Suupilli orkester ja
Piccolo Trio
kell 18 Tervise kultuurikeskuses Pärnu Akordionimuusika Festivali lõpp
kontsert
kell 19 Pärnu Kontserdimajas hingepäeva kontsert Dvor'ak'i
REEKVIEM. RO Estonia Sümfooniaorkester ja ooperikoor, Heli
Veskus (sopran), Juuli Lill (alt), Mart Madiste (tenor), Priit Volmer
(bass). Dirigent Peter Feranec (Sloveenia Rahvuskooper)
kell 19 Endla teatri Kūūnis hülgeküttide elust KARGE MERI
kell 21 Restoranis Sunset tantsuõhtu. DJ Arno Kukk
kell 22 Kuursaal Trahter & Tom Karik. DJ Riho Pruul

Pühapäeval, 4. novembril

kell 18 Nooruse Majas klubi Rukkilill tantsuõhtu
kell 19 Endla teatri Kūūnis ansambel Dagö kontsert

Teisipäeval, 6. novembril

kell 12 Endla teatri lastelavastus MUINASJUTT PÕHJA KONNAST JA
PRINTSESSIST
kell 19 Endla teatri komöödia KOKKOLA

Kolmapäeval, 7. novembril

kell 18.30 jätkajatele ja kell 19.30 algajatele line-tantsu
kursused Nooruse Majas.
kell 19 Endla teatri Kūūnis Rakvere teatri külalise
tendus MINA, NAINE
kell 22 Kuursaal ParaOke "2 Blondi Ette"

Neljäpäeval, 8. novembril

kell 18 alustajatele ja kell 20 edasijõudnutele Nooruse Majas seltskon-
natantsu kursused. Tango
kell 22 Kuursaal '80-90ndate videodisko. VJ Tony

Reedel, 9. novembril

kell 11 Pärnu Kontserdimaja kammersaal noorte solistide lauluvõistluse
SÜGISULG 2007 eelvoor (13-15 ja 16-19 aastastele)
kell 19 Ammende Villas Evald Okase tööde oksjon. Oksjoni tulu läheb
Evald Okase muuseumi toetuseks
kell 19 Endla teatri Kūūnis hülgeküttide elust KARGE MERI
kell 21 Vana Silla Restoranis karaokeõhtu
kell 21.30 Endla Jazziklubi Sofia Rubina Project
kell 22 Kuursaal Mait Maltis & Bänd. DJ Enno Lohu
kell 22 klubis Kaseke ILOVETHISCITY

Laupäeval, 10. novembril

kell 11 Kunstide Majas noorte solistide lauluvõistluse SÜGISULG 2007
eelvoor (7-9 ja 10-12 aastastele)
kell 13 Raekoja saalis Vaino Kallase 80. juubelikontsert. Esinevad Eesti
Sõjameeste Pärnu Ühenduse Meeskoor, naisansambel Kadri ja
solistid.
kell 19 Nooruse Majas SYRIUS 40. Dj Elmu
Sadulsepp, üllatusesinejad 40 aasta
tagusest ajast.
kell 19 Endla teatri komöödia LINDA TAHAB
LAHUTADA
kell 19 Endla teatri Kūūnis tragikomöödia VEE MÄLU
kell 21 Restoranis Sunset tantsuõhtu. DJ Mike Sun
kell 22 Kuursaal Led R. DJ Maanus Metsik

Pühapäeval, 11. novembril

kell 11 Kunstide Majas noorte solistide lauluvõistluse SÜGISULG 2007
eelvoor (eelkoolialastele)
kell 15 Nooruse Majas isadepäevakontsert. Esinevad Nooruse Maja
lasteringid
kell 18 Nooruse Majas LASKE MARDID SISSE TULLA, korraldab Selts
Elulust.

Kolmapäeval, 14. novembril

kell 18.30 jätkajatele ja kell 19.30 algajatele line-tantsu kursused Nooruse
Majas. Juhendaja Kaie Seger
kell 22 Kuursaal ParaOke "2 Blondi Ette"

Neljäpäeval, 15. novembril

kell 18 alustajatele ja kell 20 edasijõudnutele
Nooruse Majas seltskonnatantsu kursused.
Samba
kell 19 Endla teatri Kūūnis eesti draama VÕIKÖLLANE ÜÜ
kell 22 Kuursaal '80-90ndate videodisko. VJ Tony

Reedel, 16. novembril

kell 19 Pärnu Kontserdimajas SAKSOFON PLUS. Alliage Quartett
(Saksamaa), Daniel Gauthier (sopransaksofon), Lutz
Koppetsch (altsaksofon), Koryun Asatryan (tenorsaksofon),
Sebastian Pottmeier (baritonsaksofon), Jang Eun Bae (klaver)
kell 19 Endla teatri Kūūnis soomepoistest KANGELANE
kell 19 Endla teatri Kūūnis TUNNETE TEKTOONIKA
kell 21 Vana Silla Restoranis karaokeõhtu
kell 21 Restoranis Sunset tantsuõhtu
kell 22 Kuursaal Mosquito. DJ Riho Pruul

Laupäeval, 17. novembril

kell 12 Endla teatri lastelavastus MUINASJUTT PÕHJA KONNAST JA
PRINTSESSIST
kell 15 Raeküla Vanakooli Keskuses MARDIPÄEV RAEKÜLAS
kell 16 Pärnu Raekoja kontsert TOOMAS KUTER ROMANSIMAAIL-
MAS
kell 19 Endla teatri Kūūnis poeetiline draama LIBLIKAS JA PEEGEL
kell 20 Raeküla Vanakooli Keskuses tantsuõhtu. Treffunks
kell 21 Restoranis Sunset tantsuõhtu. DJ Veiko Värvi
kell 22 Kuursaal Metaxa esitleb: Smilers. DJ Enno Lohu

Pühapäeval, 18. novembril

kell 18 Nooruse Majas klubi Rukkilill tantsuõhtu

Teisipäeval, 20. novembril

kell 19 Endla teatri Kūūnis komöödia KAJAKAS
kell 19 Endla teatri Rakvere teatri külalisedendus TÄISMÄNG

Kolmapäeval, 21. novembril

kell 11 Endla teatri lastele MUINASJUTT PÕIAL-LIISIST
kell 18.30 jätkajatele ja kell 19.30 algajatele line-tantsu kursused Nooruse
Majas. Juhendaja Kaie Seger
kell 19 Endla teatri komöödia Kūūnis KAJAKAS
kell 22 Kuursaal ParaOke "2 Blondi Ette"

Neljäpäeval, 22. novembril

kell 18 alustajatele ja kell 20 edasijõudnutele Nooruse Majas selts-
konnatantsu kursused. Aeglane valss
kell 19 Endla teatri komöödia KOKKOLA
kell 22 Kuursaal 80-90ndate videodisko. VJ Tony

Reedel, 23. novembril

kell 18 Kontserdimaja kammersaal noorte solistide lauluvõistluse
SÜGISULG 2007 finaalkontsert
kell 18 Pärnu Raekoja "Meistrite Akadeemia". Irina Zahharenkova
kell 19 Eliisabeti kirikus Riia Toomkiriku Poistekoore Aivars Kalejs (orel),
Uue Kunsti Muuseumis festivali 2ILU kolmetunnine luule-, moe-
ja ooperietendus HULLULT ILUS!
kell 19 Endla teatri komöödia LINDA TAHAB LAHUTADA
kell 19 Endla teatri Kūūnis tragikomöödia VEE MÄLU
kell 21 Vana Silla Restoranis karaokeõhtu
kell 21 Restoranis Sunset tantsuõhtu. Rein
kell 21.30 Endla Jazziklubi Tõnu Naissoo trio
kell 22 Kuursaal Jack Danielsi klubiõhtu: The Sun

Laupäeval, 24. novembril

kell 12 Uue Kunsti Muuseumis festivali 2ILU kõnekoosolek teemal
"Hullud enamus või vähemus?"
kell 15 Kunstnike Majas PÄRNU FIDEO- JA VILMIFESTIVAL
kell 19 Endla teatri Kūūnis soomepoistest KANGELANE
kell 21 Restoranis Sunset tantsuõhtu. VJ Vardo Rohmets

Pühapäeval, 25. novembril

kell 12 Endla teatri Kūūnis noorte solistide lauluvõistluse SÜGISULG
2007 finaalkontsert (nooremad vanusegrupid)
kell 18 Nooruse Majas tantsuklubi. Õpitakse vanus seltskondlikke rah-
vatantse. Juhendaja Olavi Kõrre

Kolmapäeval, 28. novembril

kell 18.30 jätkajatele ja kell 19.30 algajatele line-tantsu kursused Nooruse
Majas. Juhendaja Kaie Seger
kell 22 Kuursaal ParaOke "2 Blondi Ette"

Neljäpäeval, 29. novembril

kell 18 alustajatele ja kell 20 edasijõudnutele
Nooruse Majas seltskonnatantsu kursused.
kell 19 Pärnu Kontserdimajas HORTUS MUSICUS
35. Kunstiline juht Andres Mustonen
kell 22 Kuursaal '80-90ndate videodisko. VJ Tony

Reedel, 30. novembril

kell 19 Endla teatri Kūūnis meediamuinasjutt ELEC-
TRONIC CITY (esietendus)
kell 21 Vana Silla Restoranis karaokeõhtu
kell 21 Restoranis Sunset tantsuõhtu. Ergo
kell 22 Kuursaal Päril Anny. DJ Riho Pruul

NB! 29. oktoobrist 2. novembrini Raeküla Vanakooli Keskuses
Koolinoorte tantsulaager. Juhendajad TÜ Viljandi
kultuurikolledzhist